

ประมวลการสอนรายวิชา (Course syllabus)		วิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รหัสวิชา	PHA 241	จำนวนหน่วยกิต 2(2-0-4)
ชื่อวิชา	ความรู้เบื้องต้นทางเภสัชสมุนไพร Introduction to Phytomedicine	กลุ่มเรียน 01, 02
ภาคการศึกษาที่	1	ปีการศึกษา 2567
ผู้เรียน	นักศึกษาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชั้นปีที่ 2	
อาจารย์ผู้สอน	1. ผศ.ดร.ภญ.อรวรรณ เทียรพ์พงษ์ 2. ผศ.ภญ.ชมนภัส ชูโชติ 3. อ.ภญ.อาทิมนต์ วุฒิพงศ์ 4. อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงิน	
อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา	ผศ.ดร.ภญ.อรวรรณ เทียรพ์พงษ์ และ อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงิน	
วัน/เวลา/สถานที่สอน	กลุ่มเรียน 01 และ 02 วันพฤหัสบดี เวลา 13:00-15:00 น. ห้อง 9N-200	
วิชาบังคับก่อน	BIO 136 หลักชีววิทยา BIO 137 ปฏิบัติการหลักชีววิทยา	
วิชาบังคับร่วม	PHA 242 ปฏิบัติการความรู้เบื้องต้นทางเภสัชสมุนไพร	
คำอธิบายรายวิชา	สัณฐานวิทยาและเนื้อเยื่อพืชส่วน ราก ลำต้น ใบ ดอก ผลและเมล็ด อนุกรมวิธานพืช การจัดทำตัวอย่างพรรณไม้แห้งและพิพิธภัณฑ์พืช Morphology and plant histology of roots, stems, leaves, flowers, fruits and seeds, plant taxonomy; herbarium and herbarium techniques.	
ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Course learning outcomes: CLOs)	หลังจากศึกษาแล้วนักศึกษาสามารถ PHA241-CLO1 อธิบายลักษณะทางพฤกษศาสตร์และสัณฐานวิทยาของสมุนไพรชนิดต่าง ๆ PHA241-CLO2 ตรวจสอบเอกลักษณ์ของพืชสมุนไพรโดยใช้กล้องจุลทรรศน์ PHA241-CLO3 อธิบายการจัดทำตัวอย่างพรรณไม้แห้งและบอกถึงความสำคัญของพิพิธภัณฑ์พืช PHA241-CLO4 อธิบายการจัดแบ่งหมวดหมู่พืชสมุนไพรตามหลักอนุกรมวิธานพืชเบื้องต้น	
เนื้อหาวิชา (ตามตารางแนบ)		
กิจกรรมการเรียนการสอน	บรรยายโดยใช้สื่อการสอนแบบต่างๆ	
การประเมินผล	- สอบข้อเขียน 100% แบ่งสอบ 3 ครั้ง ครั้งที่ 1 สอบกลางภาค 36% ครั้งที่ 2 สอบนอกตาราง 21% ครั้งที่ 3 สอบปลายภาค 43% - เกณฑ์ผ่านคือ ได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 50% - ระดับคะแนนต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการวิชาการ วิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และ คณะกรรมการกำกับมาตรฐานวิชาการวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	
หมายเหตุ	กำหนดเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 80% ของเวลาเรียนทั้งหมด ตามระเบียบของมหาวิทยาลัย	

ตำราและเอกสารหลัก

1. ก่องกานดา ชยามฤต. คู่มือจำแนกพรรณไม้. กรุงเทพฯ : ไดมอนด์พรีนติ้ง, 2548.
2. ก่องกานดา ชยามฤต. ลักษณะประจำวงศ์พรรณไม้ เล่ม 1. กรุงเทพฯ : กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, 2548.
3. ก่องกานดา ชยามฤต. ลักษณะประจำวงศ์พรรณไม้ เล่ม 2. กรุงเทพฯ : กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, 2549.
4. ชุมพล คุณวาสี. สันฐานวิทยาเบื้องต้นในการระบุชื่อวงศ์พืชดอกสามัญ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
5. สมภพ ประธานธรรักษ์. อนุกรมวิธานพืชสมุนไพร. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2539.
6. Jackson BP, Snowdon DW. Atlas of microspopy of medicinal plants, culinary hearb, and spices. London: Belhaven Press, 1990.
7. The Angiosperm Phylogeny Group. 2016. An update of the Angiosperm Phylogeny Group classification for the orders and families of flowering plants: APG IV. Botanical Journal of the Linnean Society. 181(1): 1-20.
8. The Legume Phylogeny Working Group (LPWG). 2017. A new subfamily classification of the Leguminosae based on a taxonomically comprehensive phylogeny. Taxxon. 66(1): 44-77.

เอกสารและข้อมูลสำคัญ

1. ราชนันย์ ภูมาและสมราน สุดดี. ชื่อพรรณไม้แห่งประเทศไทย ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ : สำนักงานหอพรรณไม้ สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, 2557.
2. Spichider R, Savolainen V, Figeat M and Jeanmonod D. Systematic botany of flowering plants. Plymount: Science Publishere. Inc., 2004.

เอกสารและข้อมูลแนะนำ

1. สำนักงานหอพรรณไม้ สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพรรณพืช คู่มือการจำแนกพรรณไม้แบบลักษณะเด่นเฉพาะ. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัท โอเมก้า พรีนติ้ง จำกัด, 2558.
2. ราชนันย์ ภูมา. สารานุกรมพืชในประเทศไทย (ฉบับย่อ) เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุ 60 พรรษา. กรุงเทพฯ : กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2559.

แผนการสอน
(Course outline)

รหัสวิชา ชื่อวิชา PHA 241 ความรู้เบื้องต้นทางเภสัชสมุนไพร จำนวนหน่วยกิต 2(2-0-4)
 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2567
 เวลาและสถานที่เรียน วันพฤหัสบดี เวลา 13:00-15:00 น. ห้อง 9N-200 กลุ่มเรียน 01, 02

ครั้งที่	วันที่	หัวข้อสอน	อาจารย์ผู้สอน
1	22 ส.ค. 67	สัณฐานวิทยาของลำต้น ราก และเหง้า	อ.ภญ.อาทิมนต์ วุฒิพงศ์
2	29 ส.ค. 67	สัณฐานวิทยาของใบ	อ.ภญ.อาทิมนต์ วุฒิพงศ์
3	5 ก.ย. 67	สัณฐานวิทยาของดอก	อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงิน
4	12 ก.ย. 67	สัณฐานวิทยาของช่อดอก	อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงิน
5	19 ก.ย. 67	สัณฐานวิทยาของผลและเมล็ด	ผศ.ภญ.ชมนกัศ ชูโชติ
6	26 ก.ย. 67	เซลล์และเนื้อเยื่อพืช 1	อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงิน
7	3 ต.ค. 67	เซลล์และเนื้อเยื่อพืช 2	อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงิน
สอบกลางภาควันที่ 7 – 11 ตุลาคม 2567 (ครั้งที่ 1-5)			
8	17 ต.ค. 67	การศึกษาลักษณะของเนื้อเยื่อพืชส่วนราก ลำต้น เหง้า ใบ ดอก ผลและเมล็ด	อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงิน
9	24 ต.ค. 67	ประวัติและความสำคัญของอนุกรมวิธานพืช	ผศ.ดร.ภญ.อรวรรณ เตียรพ์พงษ์
10	31 ต.ค. 67	อนุกรมวิธานพืชสมุนไพร (1) : พืชเมล็ดเปลือย	อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงิน
สอบนอกตาราง วันอาทิตย์ที่ 3 พ.ย. 2567 (ครั้งที่ 6-8)			
11	7 พ.ย. 67	อนุกรมวิธานพืชสมุนไพร (2) : พืชใบเลี้ยงเดี่ยว	ผศ.ดร.ภญ.อรวรรณ เตียรพ์พงษ์
12	14 พ.ย. 67	อนุกรมวิธานพืชสมุนไพร (3) : พืชใบเลี้ยงคู่	ผศ.ดร.ภญ.อรวรรณ เตียรพ์พงษ์
13	21 พ.ย. 67	อนุกรมวิธานพืชสมุนไพร (4) : พืชใบเลี้ยงคู่	ผศ.ดร.ภญ.อรวรรณ เตียรพ์พงษ์
14	28 พ.ย. 67	พืชรากพืชและการเตรียมตัวอย่างพรรณไม้ ต้นแบบ	ผศ.ดร.ภญ.อรวรรณ เตียรพ์พงษ์
15	1 ธ.ค. 67 (10:00-12:00 น.)	บูรณาการความรู้ทางอนุกรมวิธานพืชสมุนไพร	ผศ.ดร.ภญ.อรวรรณ เตียรพ์พงษ์ และ อ.พท.นิรันดร์ วิพันธุ์เงิน
สอบปลายภาควันที่ 11 – 20 ธันวาคม 2567 (ครั้งที่ 9-14)			